

LIETUVOS ŽIRGINIO SPORTO SĄJUNGOS ETIKOS TAISYKLĖS

1 straipsnis. Bendrosios nuostatos

1. Etikos taisyklės nustato standartus, kuriais siekiama, kad Lietuvos žirginio sporto sąjungos organizuojamuose čempionatuose, turnyruose ir kitose varžybose būtų laikomasi garbingo varžymosi principų, etikos normų ir užtikrinama tinkama drausmė.

2. Etikos taisyklės taip pat reglamentuoja Etikos organų, nagrinėjančių Etikos taisyklių ir kitus pažeidimus, ir taikančių sankcijas, struktūrą bei funkcijas, o taip pat nustato Etikos organų sprendimų priėmimo ir sankcijų taikymo procedūras.

3. Etikos taisyklių nuostatos su būtiniais (atitinkamais) pakeitimais gali būti taikomos ir nagrinėjant Etikos žirginio sporto sąjungos narių nusižengimus įstatams, etikai ir geriems papročiams.

4. Sąvokos ir apibrėžimai:

- a) LŽSS – Lietuvos žirginio sporto sąjunga;
 - b) FEI – *Fédération Equestre Internationale* (Tarptautinės žirginio sporto federacija);
 - c) LŽSS įstatai – nustatyta tvarka patvirtinti ir Juridinių asmenų registre įregistruoti Lietuvos žirginio sporto sąjungos įstatai;
 - d) Etikos organai – LŽSS Etikos komitetas, vyr. teisėjas;
 - e) Narys – LŽSS narys;
 - f) Klubas – viešasis ar privatus juridinis asmuo, veikiantis žirginio sporto srityje ir esantis LŽSS nariu;
 - g) Varžybų nuostatai – LŽSS ar organizatoriaus patvirtinti varžybų nuostatai;
 - h) Varžybos – LŽSS ar kitų subjektų LŽSS pavedimu pagal Varžybų nuostatus organizuojami ir vykdomi žirginio sporto čempionatai, turnyrai, taip pat kitos varžybos bei kiti renginiai;
 - i) Oficialūs asmenys – bet kokie asmenys, išskyrus sportininkus, užsiimančius su žirginiu sportu susijusia veikla, nepriklausomai nuo jo užimamų pareigų ir veiklos pobūdžio (administracinė, sportinė, pagalbinė ar kita) ar trukmės;
 - j) Oficialūs varžybų asmenys – teisėjas, teisėjo padėjėjas, asmenys atsakingi už varžybų saugumą ir/ar turintys įaliojimus susijusius su varžybų organizavimu;
 - k) Iki varžybų – laikotarpis nuo atvykimo į varžybų vykdymo teritoriją iki oficialios varžybų pradžios;
 - l) Po varžybų – laikotarpis nuo oficialios varžybų pabaigos iki išvykimo iš varžybų vykdymo teritorijos;
 - m) Varžybų pradžia – momentas nuo oficialiai paskelbtos varžybų pradžios arba starto gongas pirmam varžybų dalyviui.
 - n) Varžybų vykdymo teritorija – varžybų ir apšilimo aikštės, arklidės ir teritorija tarp šių objektų;
 - o) Geras paprotys – visuotinai žirgų sporte ir žmonių tarpusavio santykiuose pripažinta elgesio taisyklė, kuri susiklosčiusi dėl teisingumo ir/ar būtinumo, ir kurios įprasta laikytis.
5. Sąvokos naudojamos vienaskaita yra taikomos ir daugiskaitai ir atvirkščiai.
6. Etikos taisyklėse neapirtos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibūrinamos ir/ar aiškinamos LŽSS įstatuose, varžybų nuostatuose, FEI oficialiuose dokumentuose ir gali būti pripažintos gerais papročiais.

2 straipsnis. Etikos taisyklių taikymas

1. Etikos taisyklių privalo laikytis šie fiziniai bei juridiniai asmenys:
 - a) Nariai;
 - b) LŽSS bei Narių darbuotojai;
 - c) Klubai;
 - d) Klubų sportininkai bei kiti asmenys (įkaitant administracijos darbuotojus, trenerius, grumus);
 - e) Oficialūs varžybų asmenys;
 - f) su žirginiu sportu tiesiogiai susijusios asociacijos, kitos organizacijos, jų nariai bei darbuotojai.
2. Etikos taisyklių privalo laikytis ir visi fiziniai bei juridiniai asmenys, dalyvaujantys LŽSS veikloje ar/ir susiję su žirginiu sportu, oficialių žirginio sporto varžybų dalyviai, tarp jų ir oficialūs varžybų asmenys. Toliau šiame straipsnyje išvardinti asmenys vadinami Dalyviais.

3 straipsnis. Dalyvių pareigos

1. Dalyviai privalo elgtis sąžiningai, etiškai bei garbingai.
2. Dalyviai privalo nedaryti žalos LŽSS bei kitų Dalyvių įvaizdžiui bei reputacijai.
3. Dalyviai privalo laikytis Etikos taisyklių, LŽSS įstatų, varžybų nuostatų ar jų pagrindu priimtų sprendimų, – taip pat kitų analogiškų varžybų organizavimo ir dalyvavimo varžybose tvarką nustatančių dokumentų
4. Dalyviai privalo vykdyti LŽSS organų ir/ar administracijos, įskaitant Etikos komitetą, reikalavimus, nurodymus, instrukcijas ir įpareigojimus.
5. Dalyviai privalo visais atvejais ir visose situacijose veikti žirginio sporto naudai ir susilaikyti nuo elgesio, galinčio pakenkti žirginio sporto ar Dalyvių įvaizdžiui ar reputacijai.

4 straipsnis. Nesportiškas ir netinkamas elgesys

1. Nesportiškas ir netinkamas elgesys yra draudžiamas. Nesportišku ir netinkamu elgesiu, be visa ko, laikoma:
 - a) chuliganiški ar agresyvūs veiksmai, necenzūrinių, įžeidžiančių ar grasinančių žodžių ir/ar gestų naudojimas Iki varžybų, Varžybų metu ar Po varžybų;
 - b) teisėjų, trenerių, žirgų savininkų, sportininkų ir kitų Dalyvių buvimas tiek varžybų ir apšilimų aikštėse, tiek šalia šių aikščių apsvaigus nuo alkoholio ar narkotikų, girtavimas šalia jų, sportininkų dalyvavimas varžybose apsvaigus nuo alkoholio (tai yra sunkinanti aplinkybė ir kitiems nusižengimams);
 - c) žiaurus ar tyčinis šiurkštus elgesys su žirgais, įskaitant grubų elgesį su žirgu varžybinėje ar apšilimų aikštėse, garde arba po varžybų (pavyzdžiui, žirgo plakimas „kardiniu“ būdu, ilgas, grubus atitraukimas po nepaklusnumo, specialiai trenkiant žirgą į sienelę ar kliūtį, žirgo privertimas šokti nešoktą kliūtį ir krūtine priversti išgriauti ją, taip pat žirgo mušimas apšilimo aikštėje, vaikant su kordu, vedžiojant, garde);
 - d) raitelio nepaklusnumas, kai duetas pašalinamas iš varžybinės aikštės, tačiau raitelis nekreipia dėmesio ir toliau šoka eilę kliūčių ar nepalieka aikštės, kai raitelis dėl savo klaidų nebaigęs maršruto, išlieja pyktį išversdamas kliūtis ar panašiai;
 - e) netinkamas elgesys Oficialių varžybų asmenų atžvilgiu, įskaitant grasinimus ar prievartos naudojimą;
 - f) muštynių provokavimas, pradėjimas ar įsitraukimas į muštynes Iki varžybų, Varžybų metu ar Po varžybų;
 - g) tiesioginis ar netiesioginis ėmimas, prašymas, reikalavimas, siūlymas, teikimas, sutikimas teikti ar sutikimas priimti bet kokios formos atlygį, kuris galėtų būti vertinamas kaip priemonė įtakoti varžybų rezultatus;
 - h) LŽSS ar Dalyvių tiesioginis ar netiesioginis kaltinimas šališkumu, ar abejojimas jų sąžiningumu viešuose pasisakymuose, nepateikiant įrodymų;

- i) kitų Dalyvių įžeidimas viešuose pasisakymuose;
 - j) sportininkų dopingo vartojimas ar/ir dopingo davimas žirgams;
 - k) dalyvavimas varžybose su netvarkinga varžybine apranga ar netvarkingos išvaizdos žirgu;
 - l) nepaklusimas LŽSS organų ir/ar administracijos, įskaitant Etikos organus, teisėtiems nurodymams ar reikalavimams;
 - m) bet kokie kiti veiksmai, kuriais daroma žala žirginio sporto, LŽSS ar Dalyvių įvaizdžiui ar reputacijai;
 - n) aiškiai išreikštas raginimas ar pasikėsinimas atlikti bet kurią iš aukščiau nurodytų veiksmų.
2. Nesportišku laikomas ir toks elgesys, kuris laikytinas nesportišku remiantis varžybų nuostatais ar gerais papročiais.
3. Nesportišku elgesiu laikomas ir toks elgesys, kuris neatitinka FEI oficialių dokumentų, kurie pagal turinį ir prasmę tiesiogiai ar subsidiariai taikytini ir nacionaliniame žirgų sporto lygmenyje.
4. Ypatingai šiurkščiu pažeidimu laikoma: kai Iki varžybų, varžybų metu ar Po varžybų Dalyvis agresyviai elgiasi bent vieno iš teisėjų atžvilgiu.
5. Etikos komitetas turi teisę patvirtinti nesportiško, netinkamo ir neetiško elgesio sąrašą, kuris viešai skelbiamas interneto tinklapyje ir varžybų vietoje..

5 straipsnis. Sankcijų taikymo principai

1. Už Etikos taisyklių bei atitinkamų teisėtų LŽSS organų ir/ar administracijos reikalavimų ar nurodymų pažeidimus ar nevykdymą, įskaitant nesportišką ir netinkamą elgesį, Dalyviams yra taikomos Etikos taisyklėse nustatytos sankcijos.
2. Dalyviams gali būti taikomos ir kitos LŽSS įstatuose ir/arba varžybų nuostatuose nurodytos sankcijos, o taip pat gali būti taikoma LŽSS įstatuose ir/arba varžybų nuostatuose numatyta atitinkamų sankcijų taikymo tvarka, neatsižvelgiant į Etikos taisyklių nuostatas.
3. Už tą patį pažeidimą subjektas gali būti baudžiamas tik vieną kartą, tačiau už tą patį pažeidimą gali būti skiriama daugiau nei viena sankcija, taip pat už tą patį pažeidimą gali būti skiriamos sankcijos ir Dalyviui fiziniam asmeniui, ir Dalyviui juridiniam asmeniui.
4. Juridiniam asmeniui gali būti taikomos sankcijos už sportininkų ar oficialių asmenų veiksmais padarytus pažeidimus.
5. Nagrinėjant pažeidimus ir skiriant sankcijas privaloma laikytis protingumo, sąžiningumo ir teisingumo principų.

6 straipsnis. Sankcijų rūšys

1. Nuobaudos taikomos visiems Dalyviams (tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims):
 - a) įspėjimas;
 - b) papeikimas;
 - c) bauda;
 - d) apdovanojimų gražinimas ar neįteikimas;
 - e) konkrečių varžybų rezultato anuliuojimas sportininkui ar sportininkams (komandai).
2. Dalyviams fiziniams asmenims gali būti taikomos šios sankcijos:
 - a) sportininko pašalinimas iš varžybų;
 - b) varžybų praleidimas (diskvalifikacija);
 - c) draudimas dalyvauti bet kokioje su žirginiu sportu susijusioje oficialioje veikloje.
3. Dalyviams juridiniams asmenims gali būti taikomos šios sankcijos:
 - a) draudimas rengti ar dalyvauti rengiant žirginio sporto varžybas;
 - b) pašalinimas iš konkrečių varžybų (čempionato, turnyro).
4. Įspėjimas – raštiškas priminimas apie atitinkamų taisyklių esmę, įsipareigojimą jų laikytis ir įspėjant apie galimas griežtesnes sankcijas, tuo atveju, jei vėl būtų padarytas pažeidimas.

5. Papeikimas – oficialus raštiškas papeikimas, įteikiamas ar siunčiamas pažeidėjui.
6. Bauda – pinigine sankcija pažeidėjui, kuri negali būti didesnė nei 1000 litų. Bauda privalo būti sumokėta per 15 kalendorinių dienų nuo atitinkamo pranešimo apie priimtą sprendimą, tačiau jei bauda yra taikoma kaip papildoma sankcija kartu su diskvalifikacija, ji turi būti sumokėta iki diskvalifikacijos laikotarpio pabaigos.
7. Apdovanojimų gražinimas – subjektas, kuriam taikoma ši sankcija, privalo gražinti visus atitinkamame sprendime nurodytus apdovanojimus, įskaitant gautas pinigines lėšas ir daiktus, turinčius simbolinę reikšmę (medalius, prizus ir pan.).
8. Varžybų praleidimas (diskvalifikacija) – draudimas dalyvauti konkrečiose ar visose oficialiose varžybose, nurodytą terminą.
9. Diskvalifikacija gali būti taikoma konkrečioms nurodytoms varžyboms (tačiau ne daugiau nei 5 (penkioms) varžyboms), tam tikram laikotarpiui (tačiau ne ilgesniam nei vieneri metai arba visam laikui, tik išskirtiniais atvejais už ypač šurkščius pažeidimus).
10. Jei kartu su diskvalifikacija yra taikoma sankcija – bauda, diskvalifikacijos terminas automatiškai prasitęsia iki tol, kol nesumokama visa bauda.
11. Draudimas dalyvauti bet kokioje su žirginiu sportu susijusioje oficialioje veikloje reiškia draudimą tam tikram fiziniam asmeniui vykdyti bet kokią su žirginiu sportu susijusią veiklą, organizuojamą LŽSS (administracinę, sportinę, techninę ar bet kokią kitokią), tačiau neapima teisės būti dalyvaujančio varžybose žirgo savininku.
12. Draudimas organizuoti (rengti) varžybas – gali būti taikoma vienerių ar kelių varžybų, konkrečių ar visų varžybų atžvilgiu ir/arba tam tikram laikotarpiui.
13. Pašalinimas iš konkrečių Varžybų (čempionato, turnyro) atima iš sportininko teisę dalyvauti atitinkamose Varžybose.

7 straipsnis. Sankcijų taikymo taisyklės

1. Dėl neetiško, netinkamo ar nesportiško Dalyvių elgesio, į Etikos organus raštu gali kreiptis bet kuris kitas Dalyvis ar suinteresuotas asmuo. Kreiptis galima tiesiogiai arba per vyriausiąją varžybų teisėją, pateikus jam pranešimą (skundą). Skunde privalo būti nurodyti skundą paduodančio asmens vardas, pavardė, Dalyvio statusas (t. y. nurodyti, ar yra sportininkas, treneris ir t.t.), kontaktiniai duomenys (adresas, telefonas, el. paštas).
2. Kiekvienu atveju sankciją parenka ir jos dydį nustato Etikos organai.
3. Taikant sankcijas turi būti atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pobūdį bei atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.
4. Taikant sankcijas privaloma laikytis sankcijų skyrimo praktikos, t. y. už panašius pažeidimus, skiriamos panašios sankcijos.
5. Sankcija turi būti paskirta ne vėliau kaip per mėnesį nuo padaryto pažeidimo paaiškėjimo dienos.
6. Nagrinėjant pažeidimus ir skiriant sankciją, neaiškumai aiškinami Dalyvio naudai.

8 straipsnis. Etikos organai ir pažeidimų nagrinėjimas

1. Varžybų vyriausiasis teisėjas turi teisę pritaikyti Etikos taisyklių 6 straipsnio 1 dalies (a) punkte ir 2 dalies (a) punkte numatytas sankcijas. Šie sprendimai apeliacine tvarka nepanaikinami, tačiau gali būti išnagrinėti Etikos komiteto, siekiant formuoti vienodą praktiką.
2. Etikos komitetas. Etikos komitetas vadovaudamasis LŽSS įstatais, Varžybų nuostatais, sporto taisyklėmis, Etikos taisyklėmis sprendžia ginčus, nagrinėja protestus bei kitus klausimus, susijusius su Varžybomis ir etikos pažeidimais.
3. Etikos komitetas taiko sankcijas už Etikos taisyklių, LŽSS įstatų, Varžybų nuostatų, kitų LŽSS organų sprendimų nevykdymą ir pažeidimus, o taip pat nagrinėja nesportiško ir netinkamo elgesio

klausimus. Už nustatytus pažeidimus Etikos komitetas skiria Etikos taisyklėse, LŽSS įstatuose, Varžybų nuostatuose ir kituose analogiškuose dokumentuose nustatytas sankcijas.

4. Etikos komiteto sudėtį tvirtina ir keičia Valdyba.
5. Etikos komitetas ar komiteto pirmininkas konsultanto teisėmis turi teisę kviestis asmenį, turintį teisės bakalauro arba teisės magistro, arba teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį (vienpakopį teisinį universitetinį išsilavinimą).
6. Etikos komitetas iš savo narių renka Etikos komiteto atsakingąjį sekretorių. Atsakinguoju sekretoriumi negali būti Etikos komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojas.
7. Etikos komiteto posėdžiai:
 - a) Etikos komitetas ginčus nagrinėja ir sprendimus priima Etikos komiteto posėdžiuose. Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja bent trys Etikos komiteto nariai, iš kurių vienas turi būti Etikos komiteto pirmininkas arba jo pavaduotojas.
 - b) Etikos komiteto pirmininkas vadovauja posėdžiams, priima sprendimus dėl nuobaudos skyrimo procedūros pradėjimo;
 - c) Etikos komiteto posėdžius šaukia komiteto pirmininkas ar jo pavadimu – atsakingas sekretorius.
8. Sprendimai posėdyje priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Etikos komiteto narių balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia Etikos komiteto pirmininko balsas (pastarajam nedalyvaujant – pirmininko pavaduotojo balsas).
9. Etikos komitetas ginčus, protestus ar kitus jo kompetencijai priskirtus klausimus nagrinėja ir sankcijas taiko remdamasis turimais dokumentais, varžybų teisėjų ar/ir organizatorių atskaitomis, taip pat vadovaudamasis kitais komiteto gautais įrodymais ir pasiaiškinimais.
10. Etikos komitetas turi teisę į komiteto posėdžius kviesti ir išklausti Dalyvius bei kitus asmenis.
11. Etikos komitetas turi teisę prašyti Dalyvius pateikti turimus įrodymus, o Dalyviai privalo vykdyti tokius Etikos komiteto prašymus.
12. Dalyviai, su kuriais susijęs klausimas yra sprendžiamas Etikos komitete, turi teisę pateikti Etikos komitetui rašytinius paaiškinimus komiteto nagrinėjamiems klausimams (visais atvejais tokie paaiškinimai turi būti pateikti Etikos komitetui ne vėliau kaip dvi darbo dienos iki Etikos komiteto posėdžio), pateikti žodinius paaiškinimus Etikos komiteto posėdyje, o taip pat pateikti Etikos komitetui turimus įrodymus.
13. Etikos komiteto sprendimai skelbiami viešai LŽSS interneto tinklapyje ir įsigalioja nuo jų paskelbimo momento. Asmenys, dėl kurių priimti Etikos komiteto sprendimai ir kiti suinteresuoti asmenys, informuojami asmeniškai.
14. Etikos komiteto teikiama informacija laikoma pateikta tinkamai, jeigu yra persiųsta elektroniniu paštu ir/arba faksu.

9 straipsnis. Apeliaciniai skundai

1. Asmuo, kuriam Etikos komitetas paskyrė sankciją, ar kitas suinteresuotas asmuo turi teisę apskųsti Etikos komiteto sprendimą skirti ar neskirti sankciją LŽSS Valdybai.
2. Valdyba savo artimiausiame posėdyje nagrinėja apeliacinius skundus savo Reglamento nustatyta tvarka.
3. Valdyba turi teisę:
 - a) pripažinti, kad sankcija paskirta teisėtai ir skundą atmesti;
 - b) pripažinti, kad sankcija paskirta neteisėtai ir ją panaikinti;
 - c) sušvelninti sankciją;
 - d) sugriežtinti sankciją.

4. Valdybos sprendimai (b), (c) ir (d) punktuose skelbiami viešai LŽSS interneto tinklapyje ir įsigalioja nuo jų paskelbimo momento. Asmenys, dėl kurių priimti Valdybos sprendimai ir kiti suinteresuoti asmenys, informuojami asmeniškai.
